

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.098/2020/4.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Gergényi Szabolcs Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe.**, ügyintéző: dr. Gergényi Szabolcs ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. **alperesi jogtanácsos neve** kamarai jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (1052 Budapest, Váci utca 62-64.) alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 2. napján meghozott 4.P.20.802/2019/8. számú ítélete ellen a felperes 12. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] A felperes 20.P.23.315/2016/4. számon előterjesztett végleges keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes jogelőde által hozott 12-20111/93. számú közigazgatási határozat jogellenes, továbbá hogy a felperes a támadott határozatban megállapított státusszal szemben az 1998. évi XXVI. törvény 4. §-a alapján 1994. január 1. napjától fogyatékosnak minősül. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 349. § (1) bekezdése, másodlagosan a 339. § (1) bekezdése alapján kártérítés jogcímén 1994. január 1. napjától 2011. február 1. napjáig számítottan az 1998. évi XXVI. törvény 23. §-ának megfelelő 18.525 forint, továbbá az 1995. évi XCVII. törvény 40. § (1) - korábban (3) - bekezdésében rögzített 5.250 forint havonkénti visszamenőleges megfizetésére.
- [2] Előadta, hogy az alperes jogelőde 12-20111/93. számon rokkantsági nyugdíj megállapításáról szóló határozatot hozott, amellyel 3. rokkantsági csoportba tartozó rokkantnak minősítette, és megállapította rokkantsági nyugdíjjogosultságát. A közigazgatási határozat az orvosi bizottság szakvéleményén alapult, amely azonban - mint ahogy utóbb a felperes számára nyilvánvalóvá vált - rá nézve hátrányos rendelkezést tartalmazott, miután a gyermekkori csípőficam státusza nem került felállításra. Ha az alperesi jogelőd által felkért szakértő a helyes diagnózist adja, akkor megállapításra került volna a 3. csoportos rokkantsággal szemben az, hogy a felperes fogyatékos, amely 1994. január 1. napjától nagyobb pénzbeli ellátást és személyi jövedelemadó-kedvezményt tett volna lehetővé, másfelől az időben felismert betegség specifikusan kezelhető lett volna. Az alperes károkozó magatartása tehát a 12-20111/93. szám alatt meghozott közigazgatási határozata és az abban foglalt jogkövetkezmények által okozott kár. A felperes előadta, azt a tényt, hogy gyermekkori csípőficama is volt, egy 2014-ben végzett MRI vizsgálat leletét magyarázó főorvos közölte vele, erről ekkor szerzett tudomást.
- [3] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [4] Egyrészt előadta, hogy a felperes bírósági tájékoztatás ellenére nem fogalmazott meg bizonyítási indítványokat, és nem tette lehetővé, hogy a korábbi állapot elbírálásához szükséges körülményeket bemutatva látható legyen, hogy 1993-ben ténylegesen milyen mulasztást követett el az adott szakmai szervezet, a felperes által megjelölt felületesség miben ragadható meg. Az a körülmény, hogy utólag megállapítanak egy betegséget egy korábbi időszakra is visszamenőleg, önmagában még nem feltételezi, hogy ez a megállapítás korábban is megvalósulhatott volna. A per korábbi alperesei által előterjesztett védekezést is fenntartotta. Kiemelte, hogy az elévülési kifogásra a felperes nem tett érdemi nyilatkozatot, ezért a követelés elévült. Az egyik korábbi alperes, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal jelen alperes által fenntartott ellenkérelmében előadta, hogy a felperesnek azt kell bizonyítania, hogy a szakvélemény jogellenes, ugyanakkor annak megállapításait közigazgatási eljárásban lehetett volna vitatni, a közigazgatási bíróság hatáskörébe tartozna annak a elbírálása is, hogy a felperes 1994. január 1-től fogyatékosnak minősült-e. Amennyiben ezt megállapíthatónak látja, akkor a közigazgatási bíróságnak a szervet új eljárásra kellett volna utasítania. A felperes 5 éven belül nem támadta meg a határozatot, hanem 5 év elteltével fordult kárigénnyel a bírósághoz.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 120.000 forint perköltséget, valamint a egyéb érdekelt részére 57.878 forint feljegyzett költséget, és megállapította, hogy az eljárási illetéket az állam viseli.
- [6] Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság nemcsak a felperes fent ismertetett keresetét, hanem

azt a keresetet is elbírálta, mely szerint a felperes 2.125.192 forint és kamatai megfizetését kérte arra való hivatkozással, hogy a korábban benyújtott kérelmét az alperes jogelőde nem bírálta el, így 2001. február 1. és 2012. január 31. között nem kapta meg a részére járó fogyatékosági támogatást. Ezen keresetet nem találta megalapozottnak.

- [7] A fent ismertetett kereset kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdésében írt konjunktív feltételek közül a jogorvoslati jog ki nem merítése nem követelte meg fellebbezési eljárás lefolytatását, ugyanis a felperes keresetét a közigazgatási szerv mulasztásával kapcsolatos jogsérelemre alapította, amely esetén nem születik olyan határozat, mellyel szemben a jogorvoslati jog érdemben gyakorolható lenne.
- [8] Az elévülési kifogás kapcsán kiemelte, hogy a felperes igényét menthető okból nem tudta érvényesíteni, mivel a 2014-es MRI vizsgálat elvégzéséig maga sem volt tisztában azzal a ténnyel, hogy a járványos gyermekbénulás betegségén túl további gyermekkori rendellenessége állt fenn. Ezért a követelés elévülése a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján nyugodott, melynek megszűnését követően a felperes 2015. június 29-én bíróságra érkezett beadványa időben érkezett.
- [9] Ugyanakkor a kifogásolt határozat kapcsán a bíróság nem tudta megállapítani a tényállást, ugyanis a felperes tájékoztatást követően sem adta elő az alperesi jogelőd hanyag, nemtörődöm eljárásának lényegét. Nem mutatta be, hogy mi lett volna az adott helyzetben elvárható magatartás, szemrevételezés helyett milyen szakértői módszereket kellett volna alkalmazni, holott ennek szükségességéről a bíróság a 2017. augusztus 30. napján megtartott tárgyaláson tájékoztatta. A bizonyítási tájékoztatás óta eltelt mintegy kétéves időtartamra figyelemmel a bíróság a felperes további bizonyítási indítványait nem várta be, és az ügyben határozatot hozott, és a keresetet elutasította.
- [10] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és az alperes kereseti kérelemben foglaltak teljesítésére történő kötelezését kérte.
- [11] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a tényállást, és téves az abból levont jogi következtetése is. A gyermekkori csípőficama megállapítására a 2014-ben végzett második MRI vizsgálatkor került sor, korábban ezt egyik vizsgálat sem tárta fel, amely önmagában felveti a hatósági eljárás jogellenességét, hiszen kétséget kizáróan rögzítésre került, hogy ez a betegség olyan státusz, amely gyermekkortól fennáll, így már fennállt a 12-20111/93. számú határozat meghozatalakor is. Emellett az 1993-as határozatot a per során, 2015. évben volt csupán módja megismerni, előtte számára nem volt ismert. A 2014-es vizsgálat nem tartalmazott olyan adatot, hogy valamely új, az orvostudományban addig nem ismert innovatív eljárás bevezetése eredményezte volna a betegség megállapítását, tehát ezek a vizsgálati eszközök és módszerek a modern orvostudomány eszközei voltak 1993-ban is. A státusz orvosi ténykérdés, amelyet sem a jelenlegi alperes, sem jogelődei nem vitattak, és emiatt a felperes a jogszabály erejénél fogva jogosult olyan rokkantsági ellátásokra, mint amilyen ellátásokban 2014-es diagnózisa óta részesül. A követelés nem évült el, miután rajta kívül álló okok miatt nem tudhatott a betegségről, így nem volt olyan helyzetben, hogy igényét érvényesíteni tudja, ezért az elévülés nyugodott, majd megszakadt, amikor először érvényesítette igényét. Hozzátette, érthetetlen számára, miért tartotta szükségesnek a törvényszék az RL23360000098247 ragszámú irattal kapcsolatos bizonyítási teher fenntartását, mivel e küldemény semmilyen módon nem áll okozati összefüggésben sem a betegségével, sem az abból eredő alperesi ellátási kötelezettség megállapításával és folyósításával.
- [12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.
- [13] A felperes fellebbezése nem megalapozott.
- [14] Az elsőfokú ítéletnek nem volt olyan rendelkezése, amely a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi

III. törvény (Pp.) 228. § (4) bekezdésre tekintettel jogerőre emelkedett volna, miután a keresetet elutasító döntéssel szemben a felperes teljes helyadás iránt fellebbezett.

- [15] A Fővárosi Ítéltábla az iratok áttekintése alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság olyan keresetet is elbírált, amely a felperes végső nyilatkozatai szerint már nem képezte a per tárgyát. A felperes végleges keresetét a 20.P.23.315/2016/4. számú, 2016. szeptember 21-én kelt iratban adta elő, és sem ebben, sem az azt követő nyilatkozataiban sem tesz említést a korábban valóban előterjesztett, a 2001. február 28-án megküldött, elbírálatlanul maradt kérelme folytán keletkezett igényekről. A felperes fellebbezésében is kitér arra, hogy indokolatlannak tartja az ezzel kapcsolatos bizonyítási teher fenntartását, hiszen ez a küldemény nem áll összefüggésben sem a betegségével, sem az abból eredő alperesi ellátási kötelezettséggel. Tehát a felperes nyilatkozataiból összességében az következik - amit fellebbezése megerősít -, hogy a korábban előterjesztett, kiterjesztés előtti keresetét már nem tartotta fenn. Ezt az is alátámasztja, hogy a 20.P.23.315/2016/4. számú irat szerint a korábbi keresettel érintett Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal alperest a perből a felperes elbocsátotta, és helyette az elsőfokú határozatot, azaz a 12-20111/93. szám alatti határozatot hozó szerv jogutódját vonta perbe az Országos Nyugdíjfolyósító Igazgatóság személyében. Erre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletéből az ezzel kapcsolatosan megállapított tényállást, így a 2. oldal 7., 8. és 9. bekezdését, a 3. oldal 2., 3., 4. és 5. bekezdését; mellőzi az ezzel kapcsolatos kérelmeket, keresetet és ellenkérelmet ismertető részeket, így a 3. oldal 6., 7., 8. bekezdését, a 4. oldalt teljes egészében, az 5. oldal 8. bekezdését; illetve a jogi indokolás erre vonatkozó részeit, azaz a 6. oldal 6., 7., 8., valamint a 7. oldal 1., 2. és 3. bekezdését.
- [16] A Fővárosi Ítéltábla a felperes végleges keresetéről hozott elsőfokú döntéssel egyetért, azonban eltérő indokokkal.
- [17] Pontosítja az elsőfokú bíróság által ebben a körben megállapított tényállást akként, hogy az indokolás 2. bekezdésének utolsó mondatát, mely szerint a szakértői vélemény nem tárta fel azt, hogy a felperesnek gyermekkori csípőficama is fennáll, mellőzi. A felperes ugyanis jelen perben csak előadta, de semmilyen módon nem igazolta, hogy valóban gyermekkorából eredő csípőficama lenne volna, ezzel kapcsolatban orvosi iratot nem csatolt, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából sem lehet megállapítani, milyen okból fogadta el a fenti tény.
- [18] Az elsőfokú ítélet kereseti kérelmet tartalmazó részét pedig kiegészíti azzal, hogy a felperes a fenntartott keresetében nem csupán kártérítést kért az alperestől - ahogy azt az elsőfokú bíróság ismertette - hanem két, ezzel valódi halmazatban álló megállapítás iránti keresetet is előterjesztett, amelyek jelen ítélet keresetet tartalmazó részében már ismertetésre kerültek.
- [19] Ugyanakkor a Pp. 123. §-a szerint megállapításra irányuló keresetnek akkor van helye, ha a kért megállapítás a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása végett szükséges, és a felperes a jogviszony természeténél fogva, vagy a kötelezettség lejártának hiányában, vagy valamely más okból teljesítést nem követelhet. Jelen esetben a megállapítási keresetben előadottak - tehát az, hogy jogellenes volt a közigazgatási szerv határozata, és helyesen már 1994. január 1. napjától meg kellett volna állapítani a felperes fogyatékoságát - képezik a harmadik, ezekkel valódi halmazatban álló marasztalásra irányuló kártérítés iránti kereset ténybeli és jogi alapját. Ebből értelemszerűen az következik, hogy a megállapítani kért jogi tényekből eredően a felperest a saját maga által előadottak szerint kártérítési igény illeti meg, vagyis ezen körülményekre tekintettel marasztalást kérhet, ahogy kér is. Ezen felül ezen körülmények megállapítása a felperes jogainak megóvásához nem szükséges, miután önmagában a megállapításból a felperesre nézve semmilyen jogosultság,

előny nem származik, akkor lesz kedvezőbb helyzetben, ha számára a bíróság kártérítést ítél meg, így jogvédelmi helyzet sem áll fenn. A felperes egyébként ezen feltételek megvalósulását nem is állította keresetében. Minderre tekintettel a felperes megállapítás iránti keresetei elutasításának volt helye.

- [20] A felperes kártérítési igénye pedig nyilvánvalóan nem megalapozott.
- [21] A 20.P.22.780/2015/4. szám alatt hiányosan csatolt határozatból annyit lehet megállapítani, hogy a 1081 Budapest, Fiumei út 19/A. székhelyű Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság a 12-20111/93/94. számú határozatával megállapította a felperesről, hogy az orvosi bizottság szakvéleménye szerint 3. csoportba tartozó rokkant. A megrokkulás időpontja 1993. november 17., az igénybejelentés időpontja pedig 1993. október 15. Minderre tekintettel a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság a felperes részére rokkantsági nyugdíjat állapított meg.
- [22] A Ptk. 349. §-a és 339. § (1) bekezdése alapján a felperes abban az esetben igényelhet kártérítést az alperestől, ha bizonyítja, hogy az alperes a perbeli határozat meghozatala során jogellenesen járt el, és ezzel okozati összefüggésben a felperest a keresetben meghatározott összegű kár érte. Mindemellett a felperes ezen kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette, vagy a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható.
- [23] Annyiban helytálló az elsőfokú bíróság indokolása, hogy a felperes az azzal kapcsolatos álláspontját, hogy pontosan mely jogszabályi kötelezettségét mulasztotta el az alperes a határozat meghozatala során, tehát milyen okból jogellenes a határozat, nem adta elő, pusztán az volt az álláspontja, hogy egy 2014-ben - állítása szerint - felismert csípőficamot nem észlelt az alperes, holott ez már 1993-ban is fennállt. Ugyanakkor a rendelkezésre álló határozatból egyértelműen megállapítható, hogy az alperes az a szerv volt, amely a rokkantsági nyugdíj megállapításáról döntött, ugyanakkor az ezzel kapcsolatos orvosi vizsgálatokat nem az alperes mint közigazgatási szerv, hanem orvosszakértői bizottság végezte. A perben nem lettek becsatolva az 1993-ban végzett orvosi vizsgálat iratai, nem állapítható meg, hogy az orvosszakértői bizottság feladatait akkor pontosan mely szerv látta el, és annak jelenleg mely szerv a jogutóda, azonban az egyértelmű, hogy önmagában a határozat meghozatala, amelyet a felperes az alperes jogelődje terhére rótt, nem minősülhetett jogellenesnek, lévén hogy az orvosszakértői bizottság által megállapított szakmai vélemény alapján, azzal egyezően hozta meg a döntést a felperes rokkantsági fokozatáról. A felperes nemcsak arra nem tért ki a keresetében, hogy pontosan milyen mulasztás vagy jogellenesség terheli az alperest, de arra sem, hogy ezen orvosi bizottság munkájáért milyen okból terhelné a jelen per alperesét felelősség, holott az ezzel kapcsolatos részletesebb nyilatkozattételre a bíróság valóban felhívta.
- [24] Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság érdemi döntése helyes, a kereset elutasításának volt helye, ezért az ítéletet a Fővárosi Ítéletábrla - részben eltérő indokokkal - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [25] A felperes keresete szerint a per tárgyának értéke 205 hónapra 18.525+5.250 forint, azaz 23.775x205 forint, összesen 4.873.875 forint. Tekintettel arra, hogy a felperes nem időszakos szolgáltatást kér, hanem már lejárt kárigényt érvényesít, így nem az igényelt összeg egy évi értéke az irányadó, hanem a teljes lejárt és utólagosan egyösszegben érvényesített szolgáltatás értéke a Pp. 24. § (1) bekezdésének és (2) bekezdés a) pontjának figyelembevételével. A fellebbezési illeték 389.910 forint, amelyet azonban a felperes teljes személyes költségmentességére tekintettel a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó 78. § (1) bekezdése és 84.§ (1) bekezdése szerint az állam visel. Az

alperes a fellebbezési eljárásban írásbeli ellenkérelmet, egyéb nyilatkozatot nem terjesztett elő, személyes jelenlétet igénylő eljárási cselekmény nem volt, így a fellebbezési szakban költsége nem merült fel.

Budapest, 2020. szeptember 22.

Dr. Hóbl Katalin s. k.
a tanács elnöke

. Szabó Csilla s. k.. Gyuris Judit s. k.
előadó bíró

bíró